

Collectief Praktiserende Dierenartsen
Postbus 9528
1006 GA Amsterdam

info@cpd-online.nl
www.cpd-online.nl

KvK 59759526

BIOBEVEILIGINGSMATREGELEN VERANTWOORDELIJKHEID HOUDERS VAN DIEREN

CPD-memoriaal waarnemingen, gebeurtenissen en besluiten over het voornemen van het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) om een 'bioveiligheidsplan' verplicht te gaan stellen voor dierhouders via de Regeling diergeneeskundigen ¹. (versie 19 november 2024)

DE CONSULTATIE

Een nationale kop 'bioveiligheidsplan' op Europese 'diergezondheidswetgeving' (Verordening (EU) 2016/429 ²) hoort niet thuis in de Regeling diergeneeskundigen.

Dit memoriaal heeft tot doel inzicht te geven in de (ambtelijke) wens een 'bioveiligheidsplan' voor houders van dieren in de *hele* veehouderij verplicht te stellen via de Regeling diergeneeskundigen waarbij LVVN start met de commerciële pluimveehouderij.

In het ter consultatie voorliggende LVVN-voornemen (5 november – 2 december 2024) ³ dreigt de Regeling diergeneeskundigen gebruikt te gaan worden als het duizend dingen doekje om verplichtingen van dierhouders via de dierenarts *gekoppeld aan het bedrijfsgezondheidsplan* op te leggen. Dat betekent dat de houder de adviezen in het plan moet opvolgen ⁴. De LVVN-aanpak heeft op lange termijn mogelijk ook gevolgen voor niet-commerciële houderij.

Daarbij is het LVVN-voornemen een nationale kop op de Europese 'diergezondheidswetgeving' (Vo 2016/429). Tevens botst de voorliggende aanpak met kwaliteit van wetgeving waarbij o.a. te nemen 'biobeveiligingsmaatregelen' in de voorliggende regeling 'open' zijn geformuleerd, derhalve niet eenduidige uitlegbaar, wat tot voorspelbare misverstanden in de uitvoering (toezicht en handhaving) én tussen pluimveehouder en dierenarts gaan leiden.

En, is het behoorlijk bestuur om goedkeuring te vragen op een regeling zonder voorafgaand duidelijk te maken hoe NVWA in haar interventiebeleid denkt te gaan handhaven en sanctioneren? LVVN heeft dat in een paralleltraject geplaatst.

Bovendien zijn er kansrijke opties voor de beoogde doelen m.b.t. 'biobeveiligingsmaatregelen':

- met een nationale kop 'bioveiligheidsplan' in Besluit en Regeling houders van dieren én
- zonder nationale kop met een algemeen verbindende Gids voor Goede Praktijk 'biobeveiligingsmaatregelen' onder Wet dieren art. 8.44

§ 6. Gidsen voor goede praktijken	2
Artikel 8.44. Gidsen voor goede praktijken	18
1	Onze Minister moedigt het opstellen en het toepassen aan van gidsen voor goede praktijken die aanbevelingen bevatten voor de naleving van het bij of krachtens deze wet bepaalde.
2	Nationale gidsen voor goede praktijken kunnen aan Onze Minister ter beoordeling worden voorgelegd.
3	Op verzoeken om een beoordeling als bedoeld in het tweede lid, zijn de artikelen 7.6, 7.7 en 7.8 van overeenkomstige toepassing.

¹ De CPD-disclaimer is van toepassing: https://www.cpd-online.nl/download_file/192/0

² Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid („diergezondheidswetgeving”): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32016R0429>

³ LVVN geïnitieerde consultatie: <https://www.internetconsultatie.nl/pluimveebioveiligheidsplan/b1>

⁴ Een houder van dieren handelt overeenkomstig het bepaalde in de overeenkomst / bedrijfsgezondheidsplan:

- Besluit houders van dieren art. 1.28 'bedrijfsgezondheidsplan en bedrijfsbehandelplan': <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0035217&hoofdstuk=1¶graaf=6&artikel=1.28&z=2024-07-01&q=2024-07-01>
- Besluit diergeneeskundigen art. 5.9 'bedrijfsgezondheidsplan en bedrijfsbehandelplan': https://wetten.overheid.nl/BWBR0035091/2022-03-11/#Hoofdstuk5_Artikel5.9
- Regeling diergeneesmiddelen 2022 art. 3.10 'overeenkomst dierhouder en dierenarts bij gebruik antimicrobieel diergeneesmiddel' lid 4: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0046239&hoofdstuk=3¶graaf=3&artikel=3.10&z=2024-01-01&q=2024-01-01>

NVWA kan in die aanpak in haar risico gebaseerde interventiebeleid en toezicht gebruiken maken van de Gids voor Goede Praktijk 'biobeveiligingsmaatregelen' voor de pluimveehouderij.

Laat duidelijk zijn dat dierenartsen de toenemende aandacht voor het nemen van biobeveiligingsmaatregelen door dierhouders onderschrijven en dit nadrukkelijk beschouwen als een positieve ontwikkeling omdat daarvan rechtstreekse effecten zijn te verwachten voor zowel diergezondheid, dierwelzijn en ook volksgezondheid en voedselveiligheid. In dat verband zijn mogelijk ook effecten te verwachten voor vermindering van het antibioticumgebruik. Dat gaat lukken met een aanpak gericht op draagvlak. Kortom laat LNVN stoppen met de monomane inzet op een 'bioveiligheidsplan' in Regeling diergeneeskundigen, ga terug naar de tekentafel en betrek daarin de *hele* veehouderij.

BIOVEILIGHEID & BIOBEVEILIGINGSMAATREGELEN: DE CONTEXT

In het algemeen vormen ziekten waaronder zoonosen een permanente dreiging voor *alle* vormen van het houden van dieren. Dat vormt dan ook de basis van de Europese diergezondheidswetgeving ('Animal Health Law') die sinds 21 april 2021 (Vo 2016/429 art. 283) in de lidstaten geldt en zich richt op 'biobeveiliging' (Vo 2016/429 art. 4 'definities' lid 23 'biobeveiliging') én het nemen van 'biobeveiligingsmaatregelen' door de exploitanten, personen die zich beroepsmatig met dieren bezighouden en houders van gezelschapsdieren (Vo 2016/429 art. 10 lid 1). Daarbij biedt de verordening aan lidstaten de ruimte nationaal aanvullende of strengere maatregelen te treffen (Vo 2016/429 art. 269), in ambtelijke termen aangeduid als 'nationale kop'.

Vo 2016/429	Tekst genoemde artikelen
Art. 4 lid 23	<p>23) „biobeveiliging“: de som van de beheers- en fysieke maatregelen die zijn bedoeld om het risico te verminderen dat ziekten worden geïntroduceerd, zich ontwikkelen en zich verspreiden naar, in of uit:</p> <ol style="list-style-type: none"> een dierenpopulatie, of een inrichting, zone, compartiment, vervoermiddel of enige andere voorziening, ruimte of locatie;
Art. 10 lid 1 t/m 3	<p style="text-align: center;">Afdeling 1 Exploitanten, personen die zich beroepsmatig met dieren bezighouden en houders van gezelschapsdieren</p> <p style="text-align: center;">Artikel 10 Verantwoordelijkheid voor de diergezondheid en voor biobeveiligingsmaatregelen</p> <ol style="list-style-type: none"> Exploitanten: <ol style="list-style-type: none"> zijn, wat betreft gehouden dieren en producten die onder hun verantwoordelijkheid vallen, verantwoordelijk voor: <ol style="list-style-type: none"> de gezondheid van de gehouden dieren; het zorgvuldig en verantwoord gebruik van diergeneesmiddelen, onverminderd de rol en verantwoordelijkheid van dierenartsen; het zoveel mogelijk beperken van het risico op verspreiding van de ziekten; goede dierhouderij; nemen, waar passend, ten aanzien van gehouden dieren en producten die onder hun verantwoordelijkheid vallen biobeveiligingsmaatregelen, afhankelijk van: <ol style="list-style-type: none"> de soorten en categorieën gehouden dieren en producten; het soort productie; en het betrokken risico, met inachtneming van: <ul style="list-style-type: none"> — de geografische ligging en de klimatologische omstandigheden; en — de lokale omstandigheden en praktijken; nemen, naargelang het geval, maatregelen betreffende wilde dieren. Personen die zich beroepsmatig met dieren bezighouden, nemen maatregelen om het risico op de verspreiding van ziekten in het kader van hun beroepsmatige bezigheden met dieren en producten tot een minimum te beperken. Lid 1, onder a), is ook van toepassing op houders van gezelschapsdieren.
Art. 269	<p style="text-align: center;">MAATREGELEN VAN DE LIDSTATEN</p> <p style="text-align: center;">Artikel 269 Aanvullende of strengere maatregelen van de lidstaten</p> <ol style="list-style-type: none"> Naast hetgeen voortvloeit uit andere bepalingen in deze verordening, op grond waarvan de lidstaten nationale maatregelen kunnen vaststellen, kunnen de lidstaten binnen hun grondgebied aanvullende of strengere maatregelen dan die van deze verordening treffen inzake: <ol style="list-style-type: none"> verantwoordelijkheden voor de diergezondheid als bedoeld in deel I, hoofdstuk 3 (artikelen 10 tot en met 17); melding binnen de lidstaten als bedoeld in artikel 18; bewaking als bedoeld in deel II, hoofdstuk 2 (artikelen 24 tot en met 30); registratie, erkenning, documentatie en registers zoals bedoeld in titel I, hoofdstuk 1 (artikelen 84 tot en met 107) en deel IV, titel II, hoofdstuk 1 (artikelen 172 tot en met 190); traceerbaarheidsvoorschriften voor gehouden landdieren en levende producten zoals bedoeld in deel IV, titel I, hoofdstuk 2 (artikelen 108 tot en met 123). De in lid 1 bedoelde nationale maatregelen zijn in overeenstemming met de regels van deze verordening en: <ol style="list-style-type: none"> mogen geen belemmering vormen voor verplaatsingen van dieren en producten tussen lidstaten; mogen niet in strijd zijn met de in lid 1 bedoelde regels.
Art. 283	<p style="text-align: center;">Artikel 283 Inwerkingtreding en toepassing</p> <p>Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het <i>Publicatieblad van de Europese Unie</i>.</p> <p>Zij is van toepassing vanaf 21 april 2021, met uitzondering van artikel 270, lid 1, en artikel 274, die van toepassing zijn vanaf de datum van inwerkingtreding.</p>

Vast te stellen is dat Vo 2016/429 niet voorziet in een gedetailleerde uitwerking van de begrippen ‘biobeveiliging’ en ‘biobeveiligingsmaatregelen’, bovendien zijn er geen bepalingen en verplichtingen voor een ‘bioveiligheidsplan’ in opgenomen en betreft, in die context, het LVVN-voornemen ‘Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij’ een nationale kop op Europees beleid. Tevens vraagt de LVVN-aanpak een eenduidige omschrijving welke pluimveehouderijen in het kader van I&R pluimvee onder de regeling komen te vallen.

De pluimveesector heeft in het publiek-private stelsel vanuit de Stichting AVINED voor de commerciële pluimveehouderij nadere invulling gegeven aan de omschrijving ‘biobeveiligingsmaatregelen’ en deze per 26 januari 2022 in haar vernieuwde ‘hygiënescan’ voor het uitvoeren van een ‘bioveiligheidscheck’⁵ verplicht gesteld voor deelnemers aan haar kwaliteitssysteem IKB-kip / IKB-ei:

Bioveiligheidscheck? Doe de hygiënescan!

26 januari 2022

Een goede bioveiligheidsstatus is van groot belang om het risico op insleep van vogelgriep en andere ziektes te verkleinen. AVINED roept iedereen op scherp te blijven en alle juiste bioveiligheidsmaatregelen te nemen. Vul bijvoorbeeld eens de vernieuwde AVINED-hygiënescan in. Zodat u, als pluimveehouder, de bioveiligheidsstatus op uw bedrijf kunt bijhouden en mogelijk verder verbeteren. De hygiënescan is toegankelijk via het dashboard in [Mijn AVINED](#).

Het AVINED-initiatief is genomen in navolging op de publicatie van het expertrapport ‘Zoönosen in het vizier’ en doorgevoerd in een periode met talrijke besmettingen met vogelgriep in zowel de wilde populatie, op commerciële pluimveehouderij en ook bij hobbymatig gehouden pluimvee en in de exploitatie van de wild- en vogelopvang en houderijen met een publieksfunctie.

Met de AVINED-aanpak liggen verantwoordelijkheden vanuit het publiek-private stelsel op de juiste plaats en heeft de houder, indien noodzakelijk, de mogelijkheid de dierenarts voor advies in te schakelen bij te nemen ‘biobeveiligingsmaatregelen’. Vast te stellen is dat de hygiënescan voor het uitvoeren van de bioveiligheidscheck voor *alle* houders van pluimvee ter beschikking staat. Dit is echter niet algemeen verbindend. Een kansrijke optie, om zonder nationale kop op Vo 2016/429, de beoogde doelen voor het nemen van ‘biobeveiligingsmaatregelen’ te behalen is de AVINED-hygiënescan als Gids voor Goede Praktijk algemeen verbindend vast te stellen in een procedure Wet dieren art. 8.44 waarmee NVWA deze in haar risico gebaseerde interventiebeleid en toezicht kan gebruiken.

Daarbij is het de vraag of er in andere lidstaten aanvullende of strengere maatregelen op Vo 2016/429 in werking zijn, zo ja welke dat zijn en of die nationale koppen in die lidstaten de gewenste effecten sorteren om beoogde doelen m.b.t. ‘biobeveiliging’ te bereiken. Het ministerie van LVVN maakt in het beleidskompasformulier voor internetconsultaties niet duidelijk of dit überhaupt is getoetst.

Verder mogen aangaande Vo 2016/429 art. 269 lid 2, namelijk dat nationale maatregelen waaronder de ter consultatie voorliggende ‘Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij’ én ook het NVWA-interventiebeleid geen belemmering vormen voor verplaatsing van dieren en producten tussen lidstaten, waarbij is vast te stellen dat voorafgaande duidelijkheid over de NVWA-handhaving en -sanctionering geen onderdeel uitmaakt van de toelichting bij de consultatie.

AANVANG DISCOURS

De aanvang van het discours over eventuele nationale aanvullende of strengere maatregelen m.b.t. ‘biobeveiliging’ is gelegen in de Kamerbrief ‘Verschillende onderwerpen betreffende vogelgriep en andere dierziekten’ d.d. 23 februari 2022⁶ pag. 2 van 7:

⁵ AVINED-hygiënescan: <https://www.avined.nl/nieuws/bioveiligheidscheck-doe-de-hygiënescan>

⁶ Kamerbrief: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/02/23/kamerbrief-over-verschillende-onderwerpen-betreffende-vogelgriep-en-andere-dierziekten>

Bedrijfsspecifiek bioveiligheidsplan

Om te voorkomen dat bedrijven besmet raken zoek ik, samen met de sector en dierenartsen, naar een manier om de bioveiligheid op alle bedrijven te optimaliseren. In lijn met de aanbeveling in het expertrapport 'Zoönosen in het vizier', om een bioveiligheidscheck op bedrijven in te voeren, gaan we, als pilot, op een aantal bedrijven de bioveiligheid op het bedrijf door onafhankelijke externe deskundigen in kaart laten brengen. Daarvoor zal als basis gebruikgemaakt worden van de hygiënescan, die de sector reeds ontwikkeld heeft, aangevuld met specifieke punten voor vogelgriep die uit het onderzoek van de Faculteit Diergeneeskunde naar voren komen. Uit de scan volgen bedrijfsspecifieke aanbevelingen die een pluimveehouder kunnen helpen de bioveiligheid te verbeteren. Daarnaast zal aan deze houders worden gevraagd alle bioveiligheidsmaatregelen vast te leggen in een bioveiligheidsplan. In dit plan wordt beschreven welke maatregelen bezoekers en personeel van het bedrijf bij het betreden van het erf of de stallen en het verlaten van het bedrijf in acht moeten nemen en welke bioveiligheidsvoorzieningen op een bedrijf aanwezig zijn. Ook zal in een planning worden beschreven hoe en wanneer de eventuele tekortkomingen die uit de onafhankelijke hygiënescan blijken, worden opgelost. Op basis van de ervaringen en de kennis die in deze pilot worden opgedaan zal nog dit jaar bekeken worden hoe een systeem voor een verplicht bedrijfsspecifiek bioveiligheidsplan in de hele sector ingevoerd kan gaan worden.

Opvallend in de passage én de rest van de Kamerbrief, waarin de toenmalige minister van LNV in een regelreflex op de vogelgriepproblematiek aankondigt in te willen zetten op een verplicht 'bioveiligheidsplan' in de *hele* veehouderijsector, een verwijzing ontbreekt naar de grondslag voor 'biobeveiliging' (Vo 2016/429 art. 4 'definities' lid 23) én de vigerende verplichtingen voor exploitanten, personen die zich beroepsmatig met dieren bezighouden en houders van gezelschapsdieren voor het nemen van 'biobeveiligingsmaatregelen' (Vo 2016/429 art. 10 lid 1) die in de Europese lidstaten sinds 21 april 2021 gelden.

De sector én dierenartsen waren hoogst verbaasd over de ministeriële aankondiging omdat:

- de pluimveesector haar 'hygiënescan' voor een 'bioveiligheidscheck' op 'biobeveiligingsmaatregelen' heeft ontwikkeld als onderdeel van haar private kwaliteitssysteem IKB-kip / IKB-ei én de risico's van overige pluimveehouderij zowel hobbymatig als de exploitatie van de wild- en vogelopvang en publiekslocaties in de Kamerbrief volledig buiten beschouwing blijft;
- de (ambtelijke) wens te komen tot een 'bioveiligheidsplan' in de genoemde passage wordt gekoppeld aan de opvolging van het expertrapport 'Zoönosen in het vizier' d.d. 20 juni 2021⁷ en voor die aanbevelingen eventueel te nemen nationaal aanvullende of strengere maatregelen sowieso de Europese 'diergezondheidswetgeving' in acht genomen moeten worden;
- in de Kamerbrief onder het kopje 'Lange termijn' het rapport 'Zoönose in het vizier' wordt gekoppeld aan een nieuwe visie op de pluimveehouderij waarvan de integrale gebiedsgerichte aanpak met betrekking tot stikstof, water en klimaat onderdeel uitmaken. In ambtelijke termen heet dat een 'koppelkans'.

Uit oogpunt van kwaliteit van wetgeving en voor het draagvlak bij de doelgroepen is vanaf de aanvang van het discours door de dierenartsenorganisaties CPD en KNMvD, in overleg met de pluimveesectorpartijen, richting de ambtelijke organisatie aangegeven dat *eventuele* nationaal aanvullende of strengere maatregelen m.b.t. 'biobeveiliging' (Vo 2016/429 art. 4 'definities' lid 23) en door de houder te nemen 'biobeveiligingsmaatregelen' (Vo 2016/429 art. 10 lid 1) onder te brengen in Besluit en Regeling houders van dieren. Daarmee ligt de verantwoordelijkheid op de juiste plaats, is er aansluiting bij het publiek-private stelsel i.c. het gangbare AVINED-kwaliteitssysteem IKB-kip / IKB-ei waarop NVWA haar risico gebaseerde toezicht kan richten op pluimveehouders die geen gebruik maken van IKB én op niet meer IKB-waardig zijn van dieren en producten omdat betreffende pluimveehouder bijvoorbeeld niet aan de vereiste m.b.t. 'biobeveiligingsmaatregelen' voldoet.

Hierin valt op dat de kansrijke optie om de beoogde doelen m.b.t. 'biobeveiligingsmaatregelen' in de vorm van een algemeen verbindende Gids voor Goede Praktijk onder Wet dieren art. 8.44 door het ministerie van LNV niet in het discours zijn ingebracht. Er is vanaf de aanvang monomaan ingezet op een 'bioveiligheidsplan' in de Regeling diergeneeskundigen.

⁷ Rapport zoönosen in het vizier d.d. 30 juni 2021: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/06/30/zoonosen-in-het-vizier>

AANPAK CONSULTATIE DOOR MINISTERIE VAN LVVN

De consultatie van de 'Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij'⁸ wordt door het ministerie van LVVN begeleid met een beleidskompasformulier voor internetconsultatie⁹. Daarbij zijn bij de LVVN-antwoorden op de hulpvragen enkele opmerkingen te plaatsen:

LVVN-antwoorden op hulpvragen:	Opmerking:
Wie zijn de belanghebbenden en waarom?	
<p>Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?</p> <div data-bbox="188 456 790 495" style="border: 1px solid black; padding: 2px;"><p>Alle commerciële pluimveehouderijen met hoenderachtigen, eenden of ganzen en dierenartsen die een commerciële pluimveehouder als klant hebben.</p></div>	<p>LVVN benoemt in het antwoord uitsluitend de direct betrokken belanghebbenden i.c. de houder die voor commerciële doeleinden pluimvee houdt en de dierenarts.</p> <p>Vanuit de genoemde Kamerbrief d.d. 23 februari 2022 is echter de hele veehouderij direct belanghebbend. De vraag daarbij is in hoeverre LVVN de overige sectoren, anders dan de verwijzingen naar rapporten in Kamerbrieven, heeft geïnformeerd dan wel bij de nadere uitwerking van een mogelijke op draagvlak gerichte aanpak betrokken?</p> <p>Als direct betrokkenen is ook de Europese Commissie aan te merken aangezien de voorliggende aanpak nationale aanvullende en strengere maatregelen op Vo 2016/429 betreffen en voorafgaande duidelijkheid gewenst is onder andere in relatie tot het verplaatsen van dieren en producten (Vo 2016/429 art. 269).</p> <p>Daarbij is tevens de vraag of er in de overige lidstaten nationale koppen op Vo 2016/429 zijn ingevoerd, zo ja welke dat zijn en of deze gewenste effecten sorteren om beoogde doelen te bereiken.</p> <p>Bovendien wordt in de beantwoording van de hulpvraag door LVVN niet benoemd wie de indirect belanghebbenden zijn, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ LVVN zelf waarin met de (ambtelijke) wens te komen tot nadere nationale aanvullende of strengere maatregelen op Vo 2016/429 uit oogpunt van behoorlijk bestuur mag worden verwacht dat er draagvlak bestaat voor een voorgenomen regeling, interventiebeleid, handhaving en sanctionering en indien dat niet het geval is wordt ingezet op andere kansrijke opties binnen het gangbare publiek-private stelsel én dat dit past in het Europese en nationale rechtstatelijke stelsel;

⁸ Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij consultatieversie d.d. 5 november 2024: https://www.cpd-online.nl/download_file/1522/0

⁹ Beleidskompasformulier voor internetconsultatie 'Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij': https://www.cpd-online.nl/download_file/1521/0

LVVN-antwoorden op hulpvragen:	Opmerking:
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ NVWA, gemandateerd voor het toezicht op Vo 2016/429, waarbij wat betreft de voorliggende ‘Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij’ geen voorafgaand duidelijkheid bestaat op welke wijze NVWA haar interventiebeleid vorm gaat geven als ook op welke wijze handhaving en sanctionering wordt ingericht mede in relatie tot Vo 2016/429 art. 269 lid 2 waarin is vastgelegd dat nationale maatregelen in overeenstemming dienen te zijn met de verordening én geen belemmering mogen vormen voor de verplaatsing van dieren en producten tussen de lidstaten. Het ministerie van LVVN heeft ervoor gekozen de NVWA-toets op Handhaafbaarheid-, Uitvoerbaarheid- en Fraudegevoeligheid (HUF) parallel aan de consultatie te laten verlopen. Bovendien ontbreekt in de voorliggende ‘Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij’ de beschrijving van het gangbare NVWA-toezicht op het BedrijfsGezondheidsPlan (BGP) dat in het kader van het behalen van de doelstelling voor de reductie van antimicrobiële resistentie in het private stelsel is ondergebracht bij de Stichting Geborgde Dierenarts. ▪ AVINED waarin verenigt de belangen-organisaties pluimveehouderij die invulling geeft aan het private kwaliteitssysteem IKB- kip / IKB-ei en de hygiënescan voor de bioveiligheidscheck op pluimveebedrijven; ▪ Hobbymatig gehouden pluimvee en exploitanten in de wild- en vogelopvang en bedrijven met een publieksfunctie vanuit de vraag in hoeverre de opsomming ‘biobeveiligingsmaatregelen’ voor deze vormen van houderij van toepassing zijn; ▪ praktiserende dierenartsen waarbij uit de voorliggende regeling niet duidelijk wordt wat de eventuele nadere voorwaarden in het private stelsel zullen zijn aangezien het BGP onderdeel is van het private kwaliteitssysteem voor dierenartsen i.c. de Stichting Geborgde Dierenarts.
<p>Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;"> <p>Brancheorganisatie AVINED heeft enkele jaren geleden een hygiënescan ontwikkeld, die onderdeel is van het private kwaliteitssysteem en nu al door veel commerciële pluimveehouders gebruikt wordt. Om invulling te geven aan deze verplichting uit deze regeling kunnen alle pluimveehouders gebruik maken van de hygiënescan die ontwikkeld is door brancheorganisatie AVINED, ook als zij geen onderdeel zijn van het private kwaliteitsregelingen die door AVINED beheerd worden.</p> </div>	<p>In het LVVN-antwoord ontbreekt de correlatie met Vo 2016/429 art. 10 lid 1 waarin de Stichting AVINED vanuit haar verantwoordelijkheid in de hygiënescan nadere</p>

LVVN-antwoorden op hulpvragen:	Opmerking:
	<p>duiding geeft aan ‘biobeveiligingsmaatregelen’ voor de ‘bioveiligheidscheck’.</p> <p>In de beschrijving wordt wat betreft kennis en ervaring de dierenarts terecht niet genoemd omdat het vraag is of deze daar op <i>alle</i> punten in de opsomming concept ‘Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij’ pagina 3 van 9 onder § 3.2 artikel II onderdeel E punt 3 over beschikt zijnde:</p> <p>3. Indien het bedrijfsgezondheidsplan wordt opgesteld voor een houder van pluimvee bevat het plan tevens een bioveiligheidsplan. Het bioveiligheidsplan gaat in op de getroffen en te nemen biobeveiligingsmaatregelen met betrekking tot:</p> <ol style="list-style-type: none"> hygiënezones; plagadieren en wilde vogels; bezoekers en personeel; voertuigen en materialen; aan- en afvoer van dieren, mest en kadavers; reiniging en desinfectie van het bedrijfsterrein, stallen en inventaris; in het geval dat de houder eieren produceert: gebruikt materiaal, ruimtes, reiniging en desinfectie; uitloop van pluimvee; en andere risico's voor de bioveiligheid en zoönosen met betrekking tot het bedrijf of de bedrijfsvoering. <p>Bovendien zijn de punten ‘open’ geformuleerd wat in de uitvoering onherroepelijk leidt tot onduidelijkheid en voorspelbare spanning in de relatie pluimveehouder–dierenarts mede omdat genoemde punten buiten de invloedsfeer van de dierenarts liggen en er geen duidelijkheid bestaat op welke wijze NVWA in haar interventiebeleid gaat handhaven en sanctioneren. Daar is nadrukkelijk voorafgaande duidelijkheid noodzakelijk om de impact van de voorliggende ‘Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij’ in volle omvang te kunnen beoordelen.</p> <p>Vanuit de Kamerbrief d.d. 23 februari 2022 is verder volkomen onduidelijk hoe relevante kennis en ervaring voor de <i>hele</i> veehouderij uitgerold zal gaan worden.</p>
<p>Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p>Over de invulling van deze verplichting, de verantwoordelijkheidsverdeling en de toelichting op de regeling, is meerdere malen uitgebreid gesproken met de beroepsgroep van dierenartsen (KNMvD, CPD), met brancheorganisatie voor de pluimveesector AVINED en de eendensector. Daarnaast heeft de AGRO-toets plaatsgevonden, waarbij verschillende individuele pluimveehouders en een dierenarts op persoonlijke titel hebben meegesproken over de uitwerking van deze verplichting in de praktijk.</p> </div>	<p>In onderstaand chronologisch overzicht wordt de betrokkenheid beschreven en nader toegelicht.</p> <p>De uitkomsten van de AGRO-toets is niet met de beroepsgroep dierenartsen gedeeld waarbij in de toelichting bij de concept ‘Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij’ wordt volstaan met een verwijzing naar Kamerstukken II 2022/23 28807, nr 291 ¹⁰ waarin de uitkomsten van de AGRO-toets niet zijn te vinden.</p>
<p>1. Wat is het probleem?</p>	

¹⁰ Kamerbrief van de minister van LNV en VWS i.z. vogelgriep d.d. 6 juli 2023: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-28807-291.html>

LVVN-antwoorden op hulpvragen:	Opmerking:
<p>a) Wat is het probleem?</p> <div data-bbox="188 241 791 398" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Om de insleep en verspreiding van dierziekten en zoönosen te verkleinen, is doorlopende en structureel geborgde aandacht nodig voor de bioveiligheid bij alle commerciële pluimveebedrijven in de sector, als onderdeel van het bedrijfsgezondheidsplan. De hygiënescan van AVINED wordt nu al op vrijwillige basis door pluimveehouders gebruikt om de bioveiligheid bespreekbaar te maken, als onderdeel van een privaat kwaliteitssysteem (IKB). Dit is nu nog een hulpmiddel en daarmee nog geen staande praktijk bij elke pluimveehouder. Voor het tegengaan van de insleep en verspreiding van ziekteverwekkers is het daarom van belang dat alle commerciële pluimveehouders een bioveiligheidsplan gaan opstellen en jaarlijks evalueren, als onderdeel van hun bedrijfsgezondheidsplan dat ook jaarlijks wordt besproken en geëvalueerd.</p> </div>	<p>LVVN verengt in het antwoord het ‘probleem’ tot de commerciële pluimveehouderij en laat de risico’s van overige pluimveehouderij zowel hobbymatig als de exploitatie van de wild- en vogelopvang en houderijen met een publieksfunctie in relatie tot Vo 2016/429 buiten beschouwing.</p> <p>AVINED heeft met haar hygiënescan voor haar private kwaliteitssysteem juist ingezet op nadere duiding van ‘biobeveiligingsmaatregelen’ Vo 2016/429 artikel 10 lid 1. In het publiek-private stelsel bezit AVINED het instrumentarium om opvolging te (laten) nemen op geconstateerde tekortkomingen én indien niet aan gestelde eisen wordt voldaan de IKB-waardigheid van dieren en producten in te trekken.</p> <p>Voor pluimveehouders die er voor kiezen niet deel te nemen aan het private kwaliteitssysteem ligt het risico gebaseerde toezicht bij NVWA. Daarvoor is geen verankering van een ‘bioveiligheidsplan’ in de Regeling diergeneeskundigen noodzakelijk.</p>
<p>b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?</p> <div data-bbox="188 1081 791 1160" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Door vogelgriepuitbraken is het belang van een goede bioveiligheid urgent geworden. Op dit moment zijn niet alle pluimveehouderijen onderdeel van een privaat kwaliteitssysteem. Hiermee bereiken sectorale afspraken over structurele en goed geborgde verbetering van de bioveiligheid deze niet-aangesloten bedrijven niet.</p> </div> <p>c) Wat is de omvang van het probleem?</p> <div data-bbox="188 1182 791 1261" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Naar schatting is ongeveer 80-90% van de pluimveehouders nu aangesloten bij een privaat kwaliteitssysteem. Dat betekent dat er bij 10-20% van de commerciële pluimveehouders nog geen structurele en geborgde aandacht, als onderdeel van een bedrijfsgezondheidsplan, is voor verbetering van de bioveiligheid.</p> </div>	<p>In de antwoorden oorzaak en omvang geeft LVVN aan dat door vogelgriep bioveiligheid urgent is geworden en vermeld daarbij niet dat in de Europese lidstaten sinds 21 april 2021 (Vo 2016/429 art. 283) verplichtingen gelden voor ‘biobeveiliging’ (Vo 2016/429 art. 4 ‘definities’ lid 23 ‘biobeveiliging’) én het nemen van ‘biobeveiligingsmaatregelen’ door de houder (Vo 2016/429 art. 10 lid 1).</p> <p>Bovendien verengt LVVN in de antwoorden oorzaak en omvang het probleem tot de private sector en laat haar eigen verantwoordelijkheid m.b.t. Vo 2016/429 wat betreft de aansturing op het NVWA-toezicht buiten de beschrijving. In Nederland is het gebruikelijk een risico gebaseerd aanpak te hanteren waarin NVWA haar toezicht richt op niet aangesloten IKB-bedrijven en bedrijven die de IKB-waardigheid verliezen omdat niet aan gestelde vereisten wordt voldaan.</p> <p>Het is een kansrijke optie en noodzakelijke exercitie eerst in te zetten op nadere afspraken over risico gebaseerd NVWA-toezicht voordat eventueel wordt overgegaan tot een nationale kop op Vo 2016/429 en na te gaan of de punter in de hygiënescan als Gids voor Goede Praktijk algemeen verbindend kunnen worden</p>

LVVN-antwoorden op hulpvragen:	Opmerking:
	<p>ondergebracht via Wet dieren art. 8.44. In die aanpak hoeft bovendien geen (aanvullend) toezicht op een nieuwe regeling te worden ingericht wat sowieso een besparing oplevert.</p>
<p>d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?</p> <div data-bbox="204 383 791 450" style="border: 1px solid black; padding: 2px;"> <p>Door de reeks uitbraken van vogelgriep in de periode 2021-2023 is er meer aandacht gekomen voor de verbetering van de bioveiligheid. Om dit structureel te borgen, ook voor pluimveehouders die geen onderdeel zijn van een kwaliteitssysteem, heeft de sector de wens geuit om dit juridisch te verankeren.</p> </div>	<p>In het LVVN-antwoord is niet duidelijk wie of wat er onder ‘de sector’ wordt verstaan. Als het probleem gelegen is in onderling verschil van inzicht tussen de overheid (LVVN & NVWA) en de pluimveesector is het zaak na te gaan of daar oplossingen voor ‘het probleem’ kunnen worden gevonden in plaats van een nationale kop op Vo 2016/429 via de dierenarts in te stellen.</p> <p>Onder ‘de sector’ zien de beroepsorganisaties dierenartsen zichzelf in ieder geval niet omdat er geen wens is geuit het ‘bioveiligheidsplan’ voor de houder van dieren in de Regeling diergeneeskundigen te verankeren.</p>
<p>e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?</p> <div data-bbox="188 931 791 1014" style="border: 1px solid black; padding: 2px;"> <p>Een goede bioveiligheid is van belang om zo veel mogelijk te voorkomen dat ziekteverwekkers, die dierziekten en zoonosen kunnen veroorzaken, bij bedrijven met gehouden dieren kunnen binnendringen of verlaten. Hierdoor kunnen namelijk dieren en mensen ziek worden. Ook kan dit leiden tot de noodzaak tot inzet van antimicrobiële middelen. Dit is een gezamenlijk belang van de overheid en de gehele commerciële pluimveesector.</p> </div> <div data-bbox="188 1016 791 1137" style="border: 1px solid black; padding: 2px;"> <p>Op grond van Europese wetgeving is een veehouder verplicht om adequate maatregelen te nemen om insleep van ziekteverwekkers te voorkomen door middel van een doeltreffende bioveiligheid. Deze regeling is een invulling van een bestaande Europese verplichting. Niet alle bedrijven in de pluimveesector zijn op dit moment bij een IKB-systeem aangesloten. Dit kan een veiligheidsrisico inhouden voor de gehele commerciële pluimveesector. Door de verplichting de bioveiligheid ook op niet-IKB aangesloten pluimveebedrijven op eenduidige manier te verbeteren en onderdeel te maken van het bedrijfsgezondheidsplan, worden alle bedrijven op dit punt gelijk behandeld.</p> </div>	<p>Evenals in voorgaande opmerkingen geldt ook hier dat LVVN in haar antwoord rechtvaardiging zoekt in het private stelsel terwijl vanuit de Vo 2016/429 de overheid de primaire verantwoordelijke is en blijft voor <i>alle</i> exploitanten in het nemen van biobeveiligingsmaatregelen (Vo 2016/429 artikel 10 lid 1).</p>
<h2 style="color: #008080;">2. Wat is het beoogde doel?</h2>	
<p>a) Wat zijn de beleidsdoelen?</p> <div data-bbox="188 1267 791 1339" style="border: 1px solid black; padding: 2px;"> <p>Het doel van de verplichting is om op alle commerciële pluimveehouderijen de bioveiligheid in samspraak met de dierenarts te verbeteren door gezamenlijk gegenereerde actiepunten op dit terrein op een structurele manier te benoemen, uit te voeren en deze actiepunten jaarlijks te evalueren.</p> </div>	<p>LVVN verengt het beleidsdoel tot een voorgenomen aanpak waar monomaan is ingezet op de verankering van een ‘bioveiligheidsplan’ in de Regeling diergeneeskundigen in de kennis dat daarvoor geen draagvlak bij de beroepsgroep bestaat. Het beleidsdoel kan ook op andere wijze worden gehaald waarvoor kansrijke opties zijn ingebracht.</p>
<h2 style="color: #008080;">3. Wat zijn de opties om het doel te realiseren?</h2>	
<p>a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?</p> <div data-bbox="188 1653 791 1760" style="border: 1px solid black; padding: 2px;"> <p>De meeste commerciële pluimveehouders moeten nu al jaarlijks een bedrijfsgezondheidsplan opstellen. Dit plan bestaat o.a. uit een analyse van de diergezondheidssituatie van door een houder gehouden dieren en een overzicht van te treffen maatregelen ter verbetering van de diergezondheidssituatie van door een houder gehouden dieren. De interne en externe bioveiligheid is daar een onlosmakelijk onderdeel van. Daarom biedt het bedrijfsgezondheidsplan een goed aangrijpingspunt om verbetering van de bioveiligheid aan te verbinden.</p> </div> <p>b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?</p> <div data-bbox="213 1805 791 1854" style="border: 1px solid black; padding: 2px;"> <p>Gezien de wens van de sector om het bioveiligheidsplan juridisch te verankeren en dit onderdeel te maken van het bedrijfsgezondheidsplan, is juridische verankering in het Besluit houders van dieren en Regeling diergeneeskundigen noodzakelijk.</p> </div>	<p>In de opmerking hulpvraag 1.d is aangegeven dat het nadrukkelijk geen geuite wens van de beroepsorganisaties dierenartsen is het ‘bioveiligheidsplan’ voor de houder in de Regeling diergeneeskundigen te verankeren.</p> <p>LVVN geeft onder kansrijke aangrijpingspunten geen beschrijving van opties om zonder nadere nationale aanvullende en strengere wettelijke bepalingen bovenop Vo 2016/429 te komen tot een werkbare aanpak. Die opties zijn:</p>

LVVN-antwoorden op hulpvragen:	Opmerking:
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ de AVINED-hygiënescan die openbaar ter beschikking staat ook voor niet aangesloten pluimveehouders als algemeen verbindend aan de commerciële pluimveehouderij op te leggen via een procedure Wet dieren artikel 8.44 Gids voor Goede Praktijk en de daarop volgende publicatie op de RVO-website zodat NVWA in haar toezicht gebruik kan maken van de sectorale uitgangspunten. ▪ nadere afspraken tussen LVVN-NVWA en AVINED om te komen voor risico gebaseerd NVWA toezicht op grond van het private kwaliteitsstelsel waarbij NVWA haar focus voor toezicht, handhaving en sanctionering legt op niet-aangesloten IKB-bedrijven en bedrijven die IKB-waardigheid verliezen omdat niet aan gestelde eisen wordt voldaan.
<h4 style="text-align: left; margin: 0;">4. Wat zijn de gevolgen van de opties?</h4>	
<p>a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleids optie?</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; margin-top: 5px;"> <p>Commerciële houders van hoenderachtigen, eenden en ganzen zullen eenmalig het bioveiligheidsplan in samenspraak met hun dierenarts moeten opstellen, en dit jaarlijks moeten evalueren. Zij kunnen dit doen als onderdeel van de jaarlijkse evaluatie van het bedrijfsgezondheidsplan, maar ze mogen er ook voor kiezen dit apart met hun dierenarts in te vullen, mits het uiterlijk 31 december 2025 is ingevuld.</p> </div>	<p>Met een verplichting via de Regeling diergeneeskundigen is het voorspelbare gevolg dat de relatie veehouder-dierenarts onnodig onder druk wordt gezet aangezien er andere opties zijn om het doel te bereiken.</p>
<p>b) Welke <u>verplichte toetsen</u> zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; margin-top: 5px;"> <p>Er heeft een MKB-toets plaatsgevonden in de vorm van een panelgesprek met meerdere pluimveehouders en een dierenarts over de praktische gevolgen van deze verplichting op het bedrijf. Dat heeft tot enkele tekstuele verbeteringen in de toelichting geleid. Parallel aan de internetconsultatie wordt de administratieve lasten en regeldruktoets uitgevoerd en de HUF-toets door de NVWA.</p> </div>	<p>Het is, zoals ook in de opmerking onder hulpvraag direct en indirect belanghebbenden beschreven, zaak een integrale beoordeling met alle betrokken partijen te doen voordat tot een eventuele nationale kop 'Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij' op de Vo 2016/429 wordt besloten.</p> <p>LVVN heeft besloten dat NVWA de HUF-toets (Handhaafbaarheid, Uitvoerbaarheid en Fraudegevoeligheid) parallel uitvoert. Tevens maakt het NVWA-interventiebeleid, de handhaving en sanctionering geen onderdeel van de publieke consultatie. Uit oogpunt van behoorlijk bestuur mag worden verwacht dat voorafgaand aan besluiten voor (in-)direct belanghebbenden duidelijk wordt wat de gevolgen van de regeling zullen zijn o.a. de uitkomst van een toets door de Europese Commissie aangaande Vo 2016/429 art. 269 lid 2.</p>
<h4 style="text-align: left; margin: 0;">5. Wat is de voorkeuroptie?</h4>	
<p>a) Wat is het voorstel?</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; margin-top: 5px;"> <p>De verplichting tot het opstellen van een bioveiligheidsplan, als onderdeel van het bedrijfsgezondheidsplan wordt verankerd door een wijziging van het Besluit houders van dieren en de Regeling diergeneeskundigen.</p> </div>	<p>Zoals in eerder gemaakte opmerking beschreven is dit LVVN-voorstel niet het voorstel van dierenartsen. Voor doeltreffendheid en doelmatigheid zijn andere</p>

LVVN-antwoorden op hulpvragen:	Opmerking:
<p>Hoe houdt het voorstel rekening met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • doeltreffendheid en doelmatigheid; • uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief doenvermogen, regeldruk en handhaving); • brede maatschappelijke impact? <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 5px;"> <p>Over dit voorstel heeft een MKB-toets (in de vorm van een agro-toets) plaatsgevonden. De uitkomsten van dit panelgesprek met enkele pluimveehouders en een dierenarts is verwerkt in de regeling. Parallel aan het voorstel loopt de toets op administratieve lasten en regeldruk, en de toets op handhaving, uitvoering en fraudebestendigheid door de NVWA.</p> </div>	<p>opties mogelijk die geen nationale kop op Vo 2016/429 vereisen en waarmee beoogde doelen kunnen worden behaald vanuit werkbaarheid, naleefbaarheid, toetsbaarheid en handhaafbaarheid met de verantwoordelijkheden op de juiste plaats. De impact daarvan is minder ingrijpend en zal voorspelbaar bijdragen aan het draagvlak voor de doelgroepen i.c. de <i>hele</i> veehouderij en daarin werkzame dierenartsen.</p>
<p>c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; margin-top: 5px;"> <p>n.v.t.</p> </div>	<p>LVVN ziet kennelijk zelf geen risico's en onzekerheden terwijl deze er nadrukkelijk wel zijn bijvoorbeeld de onzekerheden en risico's van een nationale kop op Vo 2016/429.</p>
<p>d) Hoe ziet de voorgenomen monitoring en evaluatie eruit?</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 5px;"> <p>Brancheorganisatie AVINED zal het gebruik van de hygiënescan op hun website monitoren en een benchmark uitvoeren. Dit kan vervolgens weer leiden tot aanvullende punten waar de hygiënescan op kan worden aangescherpt.</p> <p>Na de pluimveesector zal, in overleg met sectoren, het bioveiligheidsplan worden uitgerold naar andere diersectoren. Daarna zal het bioveiligheidsplan per sector over alle diersectoren worden geëvalueerd.</p> </div>	<p>Publiek-private afstemming gebaseerd op monitoring en evaluatie van de hygiënescan in het private pluimveekwaliteitssysteem IKB-kip zorgt voor de noodzakelijke flexibiliteit die bij wettelijk verankering in een nationale kop op Vo 2016/429 meer rigide wordt in het bijzonder als die aanpak niet voorziene effecten met zich meebrengt.</p> <p>Bovendien zal de aanpak via een nationale kop op Vo 2016/429 een evaluatie van wetgeving en verantwoording naar de Europese commissie vereisen die hier als zodanig niet door LVVN wordt benoemd.</p>

AFWEGINGSKADER COLLECTIEF PRAKTISERENDE DIERENARTSEN

Het CPD hanteert de *European Veterinary Code of Conduct* ¹¹, opgesteld door de *Federation of Veterinarians of Europe* en vastgesteld in haar *General Assembly*, als algemeen afwegingskader voor haar aanpak en inbreng voor de belangen van praktiserende dierenartsen.

De FVE-code biedt een algemeen afwegingskader voor de positie en rol van de practicus in relatie tot het dier, de dierhouder, het veterinaire team, de maatschappij en het bevoegde gezag: de overheid. De FVE-code geeft voor de omgang met meer gedetailleerde regels aan dat die noodzakelijk dienen te zijn en de eventuele maatregelen proportioneel en dat deze niet mogen discrimineren. Tevens worden in de beschrijving dilemma's waar de practicus in de dagelijkse praktijk voor wordt gesteld herkend en erkend.

Aangaande de (ambtelijke) wens van het ministerie van LVVN een 'bioveiligheidsplan' voor dierhouders verplicht te stellen via de Regeling diergeneeskundigen zijn vanuit de FVE-code de volgende afwegingen te maken:

- **Zijn nadere regels noodzakelijk en zijn de maatregelen proportioneel?**

Wat betreft de consultatie 'Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij' in de Regeling diergeneeskundigen is vast te stellen dat:

- de (ambtelijke) wens een 'bioveiligheidsplan' voor de commerciële pluimveehouderij in nationale wetgeving verplicht te stellen én in navolging daarop de *hele* veehouderij

¹¹ FVE Code of Conduct: https://fve.org/cms/wp-content/uploads/FVE_Code_of_Conduct_2019_R1_WEB.pdf

feitelijk nationaal aanvullende of strengere maatregelen op Vo 2016/429 betreffen (in ambtelijke termen een ‘nationale kop’);

- in Vo 2016/429 geen bepalingen en verplichtingen voor een ‘bioveiligheidsplan’ zijn opgenomen;
 - in Vo 2016/429 ‘biobeveiliging’ én door de houder te nemen ‘biobeveiligingsmaatregelen’ open zijn geformuleerd en AVINED met de vernieuwde ‘hygiënescan’ voor het uitvoeren van de ‘bioveiligheidscheck’ sinds 26 januari 2022 nadere invulling geeft aan ‘biobeveiligingsmaatregelen’ als verplicht onderdeel van IKB–kip / IKB–ei;
 - de noodzaak voor een nationale kop op Vo 2016/429 niet bestaat omdat er andere kansrijke opties zijn waarmee de beoogde doelen voor de *hele* veehouderij kunnen worden bereikt ook zonder nationale wettelijk kop op de Vo 2016/429;
 - de beoordeling van de proportionaliteit en de kwaliteit van wetgeving voor de ‘Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij’ niet mogelijk is omdat de Handhaafbaarheid, Uitvoerbaarheid en Fraudegevoeligheid (HUF)–toets inclusief het NVWA–interventiebeleid, de handhaving en sanctionering voor en tijdens de consultatie lopend van 5 november tot 2 december 2024 ontbreekt;
 - LVVN in de toelichting aangeeft dat het voor de dierenarts een ‘inspanningsverplichting’ betreft maar er geen voorafgaande duidelijkheid wordt gegeven hoe NVWA daar uiteindelijk in het kader van de ‘overeenkomst dierhouder–dierenarts’ en ‘bedrijfsgezondheidsplan’ mee om zal gaan ¹²;
 - de AVINED–hygiënescan nu nog een hulpmiddel is waarover het gesprek gevoerd kan worden om de nadere omschrijving van de ‘biobeveiligingsmaatregelen’ als Gids voor Goede Praktijk op grond van Wet dieren art. 8.44 aan de minister voor te leggen zodat die als algemeen verbindend voor de pluimveehouderij kan worden gehanteerd, ook in het (risico gebaseerde) NVWA–toezicht en daarmee een nationale kop op Vo 2016/429 wordt voorkomen. Dit beperkt bovendien de regeldruk, het inrichten van NVWA–toezicht, –handhaving en –sanctionering, inclusief de financiële gevolgen voor de uitvoering daarvan.
 - de dierenarts in algemene termen wordt beschreven en geen correlatie wordt gelegd naar het gangbare private stelsel voor het ‘bedrijfsgezondheidsplan’ i.c. de Stichting Geborgde Dierenarts.
- **Zijn er (voorspelbare) dilemma’s waar de practicus in de praktijk voor wordt gesteld?**

Wat betreft de consultatie ‘Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij’ zijn dat:

- de open geformuleerde vereisten in de ‘Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij’ pagina 3 van 9 onder § 3.2 artikel II onderdeel E punt 3 en de onduidelijkheid over het NVWA interventiebeleid, handhaving en sanctionering die daarop gaat plaatsvinden terwijl de praktiserende dierenarts in de relatie met de pluimveehouder daar geen invloed op heeft maar wel wordt gevraagd er een plan op te maken.
- de risico’s die de dierenarts in de ‘inspanningsverplichting’ voor het opstellen van het plan loopt in relatie tot art. 1.28 Besluit houders van dieren ¹³ en art. 5.9 van het Besluit diergeneeskundigen ¹⁴

Artikel 1.28. Bedrijfsgezondheidsplan en bedrijfsbehandelplan	
1	Een houder van dieren draagt er in bij ministeriële regeling aan te wijzen gevallen zorg voor dat er overeenkomstig artikel 5.9, eerste lid, van het Besluit diergeneeskundigen een bedrijfsgezondheidsplan en een bedrijfsbehandelplan worden opgesteld.
2	Een houder van dieren handelt overeenkomstig het bedrijfsgezondheidsplan en het bedrijfsbehandelplan dat in overleg met hem is opgesteld, tenzij een diergeneeskundige noodzaak vereist dat hiervan wordt afgeweken.
3	Artikel 5.9, derde lid, van het Besluit diergeneeskundigen is van toepassing.

¹² Een houder van dieren handelt overeenkomstig het bepaalde in de overeenkomst / bedrijfsgezondheidsplan:

- Besluit houders van dieren art. 1.28 ‘bedrijfsgezondheidsplan en bedrijfsbehandelplan’: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3.c:BWBR0035217&hoofdstuk=1¶graaf=6&artikel=1.28&z=2024-07-01&q=2024-07-01>
- Besluit diergeneeskundigen art. 5.9 ‘bedrijfsgezondheidsplan en bedrijfsbehandelplan’: https://wetten.overheid.nl/BWBR0035091/2022-03-11/#Hoofdstuk5_Artikel5.9
- Regeling diergeneesmiddelen 2022 art. 3.10 ‘overeenkomst dierhouder en dierenarts bij gebruik antimicrobieel diergeneesmiddel’ lid 4: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3.c:BWBR0046239&hoofdstuk=3¶graaf=3&artikel=3.10&z=2024-01-01&q=2024-01-01>

¹³ Besluit houders van dieren art. 1.28: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3.c:BWBR0035217&hoofdstuk=1¶graaf=6&artikel=1.28&z=2024-07-01&q=2024-07-01>

¹⁴ Besluit diergeneeskundigen art. 5.9: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3.c:BWBR0035091&hoofdstuk=5&artikel=5.9&z=2022-03-11&q=2022-03-11>

- 1 Het bedrijfsgezondheidsplan en het bedrijfsbehandelplan, bedoeld in [artikel 1.28, eerste lid, van het Besluit houders van dieren](#), worden opgesteld door een dierenarts in overleg met de houder van dieren, bedoeld in artikel 1.28, eerste lid, van dat besluit.
- 2 **Een dierenarts handelt overeenkomstig het bedrijfsgezondheidsplan en het bedrijfsbehandelplan, bedoeld in het eerste lid, tenzij een diergeneeskundige noodzaak vereist dat hiervan wordt afgeweken.**
- 3 Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over:
 - a. de termijn waarbinnen een bedrijfsgezondheidsplan of een bedrijfsbehandelplan wordt opgesteld;
 - b. de onderdelen die een bedrijfsgezondheidsplan of een bedrijfsbehandelplan ten minste bevatten;
 - c. het aantal bedrijfsgezondheidsplannen of bedrijfsbehandelplannen dat kan worden opgesteld;
 - d. evaluatie en aanpassing van een bedrijfsgezondheidsplan of een bedrijfsbehandelplan;
 - e. administratie van een bedrijfsgezondheidsplan of een bedrijfsbehandelplan.

Er wordt in de consultatie geen voorafgaande duidelijkheid verstrekt over de consequenties van de adviezen die de dierenarts in het ‘bioveiligheidsplan’ via de Regeling diergeneeskundigen verplicht wordt opgelegd inclusief wat dit zal gaan betekenen voor de (beroeps-)aansprakelijkheid en derhalve de relatie pluimveehouder–dierenarts onnodig onder druk wordt gezet omdat er kansrijke andere opties zijn om invulling te geven aan beoogde doel voor ‘biobeveiligingsmaatregelen’ die de houder moet nemen.

Op grond van de afwegingen hoort een nationale kop ‘bioveiligheidsplan’ op Verordening (EU) 2016/429 (‘diergezondheids-wetgeving’) niet thuis in de Regeling diergeneeskundigen.

Chronologisch overzicht waarnemingen, gebeurtenissen en besluiten ‘Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij’ en daarmee verband houdende ontwikkelingen.

9 mrt 2016	Publicatie Verordening (EU) 2016/429 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende overdraagbare dierziekten en tot wijziging en intrekking van bepaalde handelingen op het gebied van diergezondheid („diergezondheidswetgeving”)
3 dec 2018	Publicatie Uitvoeringsverordening (EU) 2018/1882 van de Commissie van 3 december 2018 betreffende de toepassing, op de categorieën in de lijst opgenomen ziekten, van bepaalde regels voor de preventie en bestrijding van ziekten en tot vaststelling van een lijst van soorten en groepen soorten die een aanzienlijk risico vormen in verband met de verspreiding van die ziekten ¹⁵ .
21 apr 2021	<p>In de Europese lidstaten treden Verordening (EU) 2016/429 („diergezondheidswetgeving”) en Uitvoeringsverordening 2018/1882 in werking. In het bijzonder artikel 10 lid 1</p> <p style="text-align: center;">Afdeling 1 Exploitanten, personen die zich beroepsmatig met dieren bezighouden en houders van gezelschapsdieren</p> <p style="text-align: center;">Artikel 10 Verantwoordelijkheid voor de diergezondheid en voor biobeveiligingsmaatregelen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Exploitanten: <ol style="list-style-type: none"> a) zijn, wat betreft gehouden dieren en producten die onder hun verantwoordelijkheid vallen, verantwoordelijk voor: <ol style="list-style-type: none"> i) de gezondheid van de gehouden dieren; ii) het zorgvuldig en verantwoord gebruik van diergeneesmiddelen, onverminderd de rol en verantwoordelijkheid van dierenartsen; iii) het zoveel mogelijk beperken van het risico op verspreiding van de ziekten; iv) goede dierhouderij; b) nemen, waar passend, ten aanzien van gehouden dieren en producten die onder hun verantwoordelijkheid vallen biobeveiligingsmaatregelen, afhankelijk van: <ol style="list-style-type: none"> i) de soorten en categorieën gehouden dieren en producten; ii) het soort productie; en iii) het betrokken risico, met inachtneming van: <ul style="list-style-type: none"> — de geografische ligging en de klimatologische omstandigheden; en — de lokale omstandigheden en praktijken; c) nemen, naargelang het geval, maatregelen betreffende wilde dieren. 2. Personen die zich beroepsmatig met dieren bezighouden, nemen maatregelen om het risico op de verspreiding van ziekten in het kader van hun beroepsmatige bezigheden met dieren en producten tot een minimum te beperken. 3. Lid 1, onder a), is ook van toepassing op houders van gezelschapsdieren. <p style="color: red;">Opmerking: de verplichtingen voor het nemen van ‘biobeveiligings-maatregelen’ door exploitanten, personen die zich beroepsmatig met</p>

¹⁵ Uitvoeringsverordening 2018/1882: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32018R1882>

	dieren bezighouden en houders van gezelschapsdieren gelden sinds 21 april 2021 waarmee het ‘kader’ voor ‘biobeveiliging’ en ‘biobeveiligingsmaatregelen’ sinds 9 maart 2016 bij het toenmalige LNV en VWS bekend is.
6 juli 2021	<p>Kamerbrief aanbieding expertrapport ‘Zoönosen in het vizier’ ¹⁶.</p> <p>Opmerkingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. in de aanbiedingsbrief wordt op pagina 4 onder veehouderij vermeld: ‘De volledig herziene EU-diergezondheidsverordening (AHR) is op 21 april van dit jaar van toepassing geworden’. Het ontbreekt in de Kamerbrief naar een verwijzing van de publicatie van Vo (EU) 2016/429 ‘diergezondheidswetgeving’ d.d. 9 maart 2016, waarbij opvalt dat de gebezigde afkorting in de brief niet overeenkomt met de afkorting die de Europese Commissie hanteert: AHL i.c. Animal Health Law. 2. het ‘expertrapport’ bevat geen (exacte) verwijzingen naar de grondslag Verordening (EU) 2016/429 („diergezondheidswetgeving”) en Uitvoeringsverordening 2018/1882. 3. het ‘expertrapport’ bevat een aanbeveling voor een jaarlijkse bioveiligheidscheck met specifieke aandacht voor pluimvee en varkens: <p style="margin-left: 40px;">Ontwikkel en implementeer op korte termijn een jaarlijkse onafhankelijke zoönose risico/bioveiligheidscheck voor commerciële veehouderijen en veehouderijen met een publieksfunctie, aansluitend bij bestaande kwaliteitssystemen en keurmerken op het gebied van diergezondheid en dierenwelzijn. Voor pluimveehouderijen bevat de check maatregelen die een aanmerkelijke risicovermindering opleveren wat betreft het contact met wilde vogels en bij varkensbedrijven maatregelen ter voorkoming van persistente circulatie van zoönotische ziektekiemen als varkensinfluenza.</p>
23 dec 2021	Kamerbrief voortgang versterking zoönosebeleid ¹⁷ .
6 jan 2022	<p>AVINED stelt het jaarlijks invullen van haar vernieuwde ‘hygiënescan’ in de vorm van de ‘bioveiligheidscheck’ als verplichting voor IKB-kip / IKB-ei ¹⁸.</p> <p style="margin-left: 40px;"><small>De hygiënescan is nog steeds toegankelijk via het dashboard in de portaal van ‘Mijn AVINED’, u dient de hygiënescan voor IKB Kip tenminste iedere 365 dagen in te vullen. Ook oude scans blijven hier toegankelijk. Het komende (half)jaar wordt de vernieuwde scan nauwkeurig in de gaten gehouden, en gekeken waar het nog beter kan. Uw ervaringen en ideeën zijn welkom bij info@avined.nl.</small></p>
23 feb 2022	<p>Kamerbrief 23 februari 2022 betreffende verschillende onderwerpen vogelgriep en andere dierziekten’ ¹⁹.</p> <p>Opmerkingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het ‘bioveiligheidsplan’ wordt opgevoerd als uitwerking aanbeveling expertrapport ‘Zoönosen in het vizier’ waarin houders wordt gevraagd alle ‘bioveiligheidsmaatregelen’ vast te leggen. 2. Opvallend is het ontbreken van verwijzingen naar Vo 2016/429 onder het betreffende kopje ‘Bedrijfsspecifiek bioveiligheidsplan’, cruciaal voor de afwegingen m.b.t. nationaal aanvullende of strengere maatregelen op Europese verordeningen. 3. Met de brief start het discours over de verankering van het ‘bioveiligheidsplan’
21 mrt 2022	<p>VWS-LNV kick off bijeenkomst belangenbehartigers nationaal actieplan versterken zoönosenbeleid ²⁰.</p> <p>Opmerking: CPD brengt op onderdeel bioveiligheidscheck voor commerciële veehouderij het volgende in:</p> <p>Rol die je als stakeholder zelf wil nemen bij invulling van deze aanbeveling:</p>

¹⁶ Kamerbrief aanbieding expertrapport ‘Zoönosen in het vizier’:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/aanbiedingsbrief-rapport-bekedam>

¹⁷ Kamerbrief: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/12/23/voortgangsbrief-versterking-zoonosenbeleid>

¹⁸ AVINED vernieuwde hygiënescan: <https://www.avined.nl/nieuws/hygiënescan-avined-vernieuwd>

¹⁹ Kamerbrief: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/02/23/kamerbrief-over-verschillende-onderwerpen-betreffende-vogelgriep-en-andere-dierziekten>

²⁰ Presentatie VWS-LNV kick off bijeenkomst belangenbehartigers nationaal plan zoönosenbeleid: https://www.cpd-online.nl/download_file/985/0

	<ul style="list-style-type: none"> - Inbreng leveren bij het ontwerp en de implementatie van beleid, programma's, wetgeving en eventueel beleidsondersteunend onderzoek die betrekking hebben op de directe relatie praktiserende dierenarts – klant – dier vanuit de (inter-) nationale context. - Inbreng leveren op heldere afbakening van officiële taken, delegatie van officiële taken en zelfregulering ²¹ vanuit inzet op duidelijkheid, eenvoud en bestendigheid ²² de verantwoordelijkheid op de juiste plaats, voor de praktijk pragmatische en praktische aanpak en uitvoering en uniforme communicatie vanuit één overheidsloket.
6 apr 2022	<p>LNV stuurt belanghebbenden organisaties in pluimveesector en dierenartsen CPD & KNMvD een plan van aanpak bedrijfsspecifiek bioveiligheidsplan ²³.</p> <p>Opmerkingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. In het plan van aanpak staat: 'De dierenarts heeft op een bedrijf een rol als adviseur en vertrouwenspersoon. Zo moet de dierenarts ook in dit project gepositioneerd worden.' 2. Afwegingen m.b.t. Vo 2016/429 maken geen onderdeel uit van het plan van aanpak. <p>Vanuit dierenartsen wordt het volgende toevoeging op het plan ingebracht: 'Kader het project' door rekening te houden met bestaande Europese en nationale regelgeving in het bijzonder:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Europese 'diergezondheidswetgeving' Vo 2016/429 en de aanvullende gedelegeerde Vo 2020/689 meer in het bijzonder bijlage II (welke soorten en populaties voor zowel HPAI als LPAIV), 2. Besluit houders van dieren artikel 1.7 verzorgen van dieren d. 'een toereikende behuizing onder voldoende hygiënische omstandigheden' en de eventuele bruikbaarheid voor artikel 2.6.1 gids voor goede praktijk en 3. de omgang met gegevens (AVG) <p>zodat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de context en het persoonlijke en collectieve belang voor de houder duidelijk is, 2. wettelijke en bovenwettelijke aspecten vanaf de aanvang in beeld zijn, 3. de juiste verantwoordelijkheden en bevoegdheden in het plan van aanpak worden meegenomen: verantwoordelijkheden en taken competente autoriteit LNV / VWS beleid en uitvoering NWWA, gedelegeerde dan wel autonome uitvoering onder eigen private verantwoordelijkheid AVINED en de positie van het bioveiligheidsplan regelinghouder / onafhankelijkheid beoordeling (third party auditing). <p>Doel van het kader is in het project helderheid te verkrijgen over de positie van het bedrijfsspecifieke bioveiligheidsplan voor de 'uitrol'.</p>
9 mei 2022	<p>LNV update gesprek 'bioveiligheid' met belanghebbenden organisaties in pluimveesector en dierenartsen CPD & KNMvD n.a.v. plan van aanpak d.d. 6 april 2022.</p> <p>Opmerkingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van de gesprekken over 'bioveiligheid' worden, mogelijk in verband met de Wet Openbare Overheid, door het ministerie geen gespreksnotities ter beschikking gesteld.

²¹ <https://www.kcbr.nl/beleid-en-regelgeving-ontwikkelen/aanwijzingen-voor-de-regelgeving/hoofdstuk-2-algemene-onderwerpen-van-regelgeving/ss-21-uitgangspunten-voor-het-gebruik-van-regelgeving-als-instrument/aanwijzing-25-zelfregulering>

²² <https://www.kcbr.nl/beleid-en-regelgeving-ontwikkelen/aanwijzingen-voor-de-regelgeving/hoofdstuk-2-algemene-onderwerpen-van-regelgeving/ss-21-uitgangspunten-voor-het-gebruik-van-regelgeving-als-instrument/aanwijzing-26-duidelijkheid-eenvoud-en-bestendigheid>

²³ LNV plan van aanpak bedrijfsspecifiek bioveiligheidsplan versie 6 april 2022: https://www.cpd-online.nl/download_file/1524/0

	<p>2. Er vindt een eerste gedachtewisseling plaats over de verankering van het 'bioveiligheidsplan' in de nationale wetgeving.</p>						
<p>19 juli 2022</p>	<p>LNV gesprek met belanghebbenden organisaties over de pilot op grond van een op 18 juli 2022 verstuurd ambtelijke voorstel het 'bioveiligheidsplan' een plek te geven binnen het 'bedrijfsgezondheidsplan'.</p> <p>Opmerking: in navolging op het gesprek worden de passages over de koppeling 'bioveiligheidsplan' en 'bedrijfsgezondheidsplan' op verzoek van het CPD én met steun van de aanwezige sectorpartijen uit het plan verwijderd. Argument daarbij is dat niet alleen de inhoud van het bioveiligheidsplan aan de orde moet komen maar tevens de positie en rol van de dierenarts inclusief de juridische consequenties ook richting handhaving en sanctionering door NVWA. In dit plan vooruitlopen op nadere bepalingen is prematuur mede vanwege lopende trajecten over de positie en rol van de dierenarts en kwaliteitsborging diergeneeskundige beroepsgroep ²⁴.</p>						
<p>22 juli 2022</p>	<p>Kamerbrief 'Nationaal actieplan versterken zoönosenbeleid' ²⁵.</p> <p>Opmerking: ondanks het verzoek geen koppeling tussen het 'biobeveiligingsplan' en het 'bedrijfsgezondheidsplan' te maken verschijnt in de planning het voornemen om een 'bioveiligheidsplan' op te nemen in het bestaande wettelijke 'bedrijfsgezondheidsplan'. Opvallend is dat de Europese grondslag in dit verband niet wordt genoemd.</p> <table border="0" data-bbox="523 1010 1273 1104"> <tr> <td data-bbox="523 1010 762 1048"> <p>6.3 Uitbreiden bioveiligheidsplan naar alle pluimveebedrijven</p> </td> <td data-bbox="762 1010 1193 1055"> <p>Met behulp van de uitkomsten van de pilot wordt regelgeving opgesteld en in procedure gebracht die ertoe verplicht het bioveiligheidsplan in het bestaande wettelijk verplichte bedrijfsgezondheidsplan op te nemen voor alle pluimveebedrijven.</p> </td> <td data-bbox="1193 1010 1273 1048"> <p>2023</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="523 1055 762 1093"> <p>6.4 Uitbreiden bioveiligheidsplan naar andere veehouderijsectoren</p> </td> <td data-bbox="762 1055 1193 1104"> <p>Na een evaluatie van de pilot rond het bioveiligheidsplan in de pluimveesector (en het borgen hiervan) wordt in overleg met andere sectoren besloten hoe dit verder wordt uitgerold naar andere veehouderijsectoren.</p> </td> <td data-bbox="1193 1055 1273 1093"> <p>2024 en verder</p> </td> </tr> </table> <p>Door deze ambtelijke koppeling gaat de dierenarts als adviseur en vertrouwenspersoon op een bedrijf voor 'bioveiligheid' een andere rol krijgen omdat op basis van artikel 1.28 houders van dieren de houder overeenkomstig het plan moet handelen.</p> <div data-bbox="523 1267 1278 1442" style="border: 1px solid #ccc; padding: 5px;"> <p>Artikel 1.28. Bedrijfsgezondheidsplan en bedrijfsbehandelplan 26</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Een houder van dieren draagt er in bij ministeriële regeling aan te wijzen gevallen zorg voor dat er overeenkomstig artikel 5.9, eerste lid, van het Besluit diergeneeskundigen een bedrijfsgezondheidsplan en een bedrijfsbehandelplan worden opgesteld. 2 Een houder van dieren handelt overeenkomstig het bedrijfsgezondheidsplan en het bedrijfsbehandelplan dat in overleg met hem is opgesteld, tenzij een diergeneeskundige noodzaak vereist dat hiervan wordt afgeweken. 3 Artikel 5.9, derde lid, van het Besluit diergeneeskundigen is van toepassing. </div> <p>De wijze waarop NVWA vanuit haar interventiebeleid omgaat met handhaving en sanctionering op het 'bedrijfsgezondheidsplan' is rede om uiterst terughoudend op de koppeling met het 'bioveiligheidsplan' te reageren en eerst duidelijkheid te krijgen over de maatregelen die voortkomen uit de pilot m.b.t. de nadere invulling van de 'biobeveiligingsmaatregelen' als uitgangspunt waar de dierenarts wordt geacht een 'bioveiligheidsplan' te maken met adviezen die de houder geacht wordt op te volgen. Dat staat voorspelbaar ver van het oorspronkelijke uitgangspunt plan van aanpak d.d. 6 april 2022: 'De dierenarts heeft op een bedrijf een rol als adviseur en vertrouwenspersoon.' Uit NVWA-handhaving, -sanctionering en jurisprudentie komt naar voren dat een advies van een dierenarts m.b.t. het BVP verstreckende gevolgen kan hebben niet alleen voor de houder maar ook voor de dierenarts.</p>	<p>6.3 Uitbreiden bioveiligheidsplan naar alle pluimveebedrijven</p>	<p>Met behulp van de uitkomsten van de pilot wordt regelgeving opgesteld en in procedure gebracht die ertoe verplicht het bioveiligheidsplan in het bestaande wettelijk verplichte bedrijfsgezondheidsplan op te nemen voor alle pluimveebedrijven.</p>	<p>2023</p>	<p>6.4 Uitbreiden bioveiligheidsplan naar andere veehouderijsectoren</p>	<p>Na een evaluatie van de pilot rond het bioveiligheidsplan in de pluimveesector (en het borgen hiervan) wordt in overleg met andere sectoren besloten hoe dit verder wordt uitgerold naar andere veehouderijsectoren.</p>	<p>2024 en verder</p>
<p>6.3 Uitbreiden bioveiligheidsplan naar alle pluimveebedrijven</p>	<p>Met behulp van de uitkomsten van de pilot wordt regelgeving opgesteld en in procedure gebracht die ertoe verplicht het bioveiligheidsplan in het bestaande wettelijk verplichte bedrijfsgezondheidsplan op te nemen voor alle pluimveebedrijven.</p>	<p>2023</p>					
<p>6.4 Uitbreiden bioveiligheidsplan naar andere veehouderijsectoren</p>	<p>Na een evaluatie van de pilot rond het bioveiligheidsplan in de pluimveesector (en het borgen hiervan) wordt in overleg met andere sectoren besloten hoe dit verder wordt uitgerold naar andere veehouderijsectoren.</p>	<p>2024 en verder</p>					

²⁴ LNV plan pilot bioveiligheid d.d. 19 juli 2022: https://www.cpd-online.nl/download_file/1062/0

²⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/07/06/nationaal-actieplan-versterken-zoonosenbeleid>

5 okt 2022	LNV bijpraat verloop van de pilot bedrijfsspecifiek bioveiligheidsplan.
9 mrt 2023	LNV bijpraat verloop van de pilot bedrijfsspecifiek bioveiligheidsplan.
9 mei 2023	LNV bijpraat GD-eindrapport pilot bedrijfsspecifiek bioveiligheidsplan ²⁶ . Opmerking: 1. Het GD-eindrapport gaat, zoals verzocht, niet in op de correlatie met het bedrijfsgezondheidsplan. 2. Aangezien niet duidelijk is op welke wijze de ambtelijke organisatie de koppeling 'bioveiligheidsplan' en 'bedrijfsgezondheidsplan' voor ogen heeft wordt op 24 mei 2023 de door CPD & KNMvD gezamenlijk opgestelde context voor een nadere gedachtewisseling naar LNV gestuurd ²⁷ .
28 juni 2023	LNV stuurt betrokken partijen uit de pluimveesector en dierenartsen een concept toe van de voorgenomen regeling gedateerd 6 maart 2023 waarin opgenomen de koppeling 'bioveiligheidsplan' met het 'bedrijfsgezondheidsplan' met een verankering in Regeling diergeneeskundigen ²⁸ voor bespreking op 11 juli 2023. Opmerking: het gesprek wordt van de zijde van de pluimveesector opgeschort.
6 juli 2023	Kamerbrief VWS-LNV intensiveringsplan preventie vogelgriep ²⁹ waarin wordt aangekondigd dat een bioveiligheidsplan na de zomer verplicht wordt voor alle pluimveebedrijven: Bij gehouden dieren nemen we maatregelen om de kans op en gevolgen van uitbraken te verkleinen. We willen bijvoorbeeld zo snel mogelijk op verantwoorde wijze pluimvee vaccineren tegen vogelgriep. Daarnaast wordt kort na de zomer een bioveiligheidsplan verplicht voor alle pluimveebedrijven . Ook streven we naar een verbod op nieuwvestiging in pluimveedichte en waterrijke gebieden (zie verderop in deze brief onder het kopje 'structuurmaatregelen').
24 aug 2023	LNV lanceert de flyer 'intensiveringsplan preventie vogelgriep' ³⁰ met de mededeling dat medio 2023 het 'bioveiligheidsplan' voor pluimvee verplicht is en resultaten en acties uit de hygiënescan samen met de pluimveehouder in het bedrijfsgezondheidsplan worden vastgelegd. Opmerking: de vraag is of hier sprake is van behoorlijk bestuur omdat de grondslag voor een verplichting (nog) niet is vastgelegd.
12 okt 2023	Uitgestelde bespreking LNV - pluimveesector - dierenartsen d.d. 11 juli 2023 over het concept regeling 'bioveiligheidsplan' in de Regeling diergeneeskundigen d.d. 6 maart 2023. Opmerking: 1. Op initiatief van LNV vindt voorafgaand op 10 oktober 2023 vooroverleg met CPD & KNMvD plaats waarbij vanuit het LNV-voornemen om pluimvee leidend te laten zijn voor de hele veehouderij door CPD & KNMvD duidelijk gemaakt wordt dat: ▪ de verantwoordelijkheid voor bioveiligheid primair ligt bij de houder waarbij de wetgever de verantwoordelijkheid heeft dit eenduidig en zonder 'omweg' via de Regeling diergeneeskundigen in de wet op te nemen;

²⁶ GD eindrapport pilot bedrijfsspecifiek bioveiligheidsplan: https://www.cpd-online.nl/download_file/1526/0

²⁷ CPD - KNMvD context bioveiligheidsplan pluimvee d.d. 24 mei 2023 voor nadere bespreking: https://www.cpd-online.nl/download_file/1298/0

²⁸ Concept regeling bioveiligheidsplan in Regeling diergeneeskundigen d.d. 6 maart 2023 voor bespreking ontvangen 28 juni 2023: https://www.cpd-online.nl/download_file/1527/0

²⁹ Kamerbrief intensiveringsplan preventie vogelgriep: <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-landbouw-visserij-voedselzekerheid-en-natuur/documenten/kamerstukken/2023/07/06/kamerbrief-intensiveringsplan-preventie-vogelgriep>

³⁰ LNV flyer 'Intensiveringsplan preventie vogelgriep: https://www.cpd-online.nl/download_file/1528/0

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ de effecten te duiden van de bepalingen voor de uitwerking ervan in private kwaliteitssystemen voor zowel de pluimveehouder als de dierenarts; ▪ de toelichting bij de voorgenomen regeling kopje 'toezicht en handhaving' vermeldt 'wanneer niet aan de verplichtingen van de regeling wordt voldaan voldoet de dierhouder niet aan de wet en is daarmee handhaafbaar door de NVWA' behoeft in het kader van voorgenoemde argumenten een nadere toelichting. Hoe ziet LNV én NVWA dit in relatie tot: <p>3.a besluit houders van dieren artikel 1.28 in het bijzonder lid 2 'een houder van dieren handelt overeenkomstig het bedrijfsgezondheidsplan en het bedrijfsbehandelplan dat in overleg met hem is opgesteld, tenzij een diergeneeskundige noodzaak vereist dat hiervan wordt afgeweken' bepalingen die zijn bedoeld en in een regeling zijn uitgewerkt in het kader van gebruik van diergeneesmiddelen?</p> <p>3.b het voorgenomen sanctiekader voor het bevorderen van regelgeleid gedrag in het bijzonder m.b.t. de vragen:</p> <p>3.b.1 er wordt in de regeling gerefereerd aan privaat door de sector opgestelde scans die van toepassing worden gemaakt via de Regeling diergeneeskundigen waarmee het de vraag is hoe dat uitwerkt in het sanctiekader?</p> <p>3.b.2 betreft het uitsluitend de analyse of ook advisering?</p> <p>3.b.3 indien de bestuurlijke boete het instrument wordt zal dat voorspelbaar leiden tot Kafkaëske situaties met onduidelijkheid voor zowel de houder van de dieren als de dierenarts.</p> <p>3.b.4 wat de betekenis is van de voorgenomen bepalingen voor de aansprakelijkheid van zowel de houder als de dierenarts.</p> ▪ een toets op de voorgenomen wetgeving, niet uitsluitend door LNV maar ook op kwaliteit van wetgeving en handhaving door het Ministerie van Justitie, om ieder misverstand te voorkomen, op zijn plaats lijkt waarin tevens wordt meegenomen het NVWA interventiebeleid mede vanwege de mogelijke eigen interpretatie van regels en het daarbij voorgenomen sanctiekader zowel voor de houder als de dierenarts. <p>2. In hoeverre LNV-medewerkers vooroverleg met andere belanghebbenden hebben gehad is niet duidelijk.</p> <p>3. In het overleg wordt duidelijk dat geen van de belanghebbenden zich kan vinden in het door LNV voorgelegde concept d.d. 6 maart 2023 en dat LNV tevens de toets op regeldruk en gevolgen voor de uitvoering, toezicht en handhaving inclusief een HUF-toets nog moet laten uitvoeren om die in verdere besprekingen mee te kunnen nemen.</p>
<p>11 dec 2023</p>	<p>LNV stuurt concept 'Nederlands Actieplan tegen antimicrobiële resistentie' uit waarin onder andere door de ambtelijke organisatie is opgenomen de koppeling van het 'bioveiligheidsplan' aan het 'bedrijfsgezondheidsplan' waarop het CPD in haar respons terugkoppelt dat er bezwaar is tegen het opleggen van bepalingen voor de houder via de Regeling diergeneeskundigen ³¹.</p>

³¹ LNV concept Nederlands Actieplan tegen antimicrobiële resistentie 2024 – 2030 inclusief de CPD-respons op het rapport: https://www.cpd-online.nl/download_file/1374/0

19 dec 2023	<p>LNV bespreking met pluimveesector en dierenartsen CPD & KNMvD ‘bioveiligheidsplan’ waar op 15 december 2023 een aangepast concept is ontvangen ³².</p> <p>Door deze inspanningen om een bioveiligheidsplan in samenspraak met de pluimveehouder op te stellen en vast te leggen kan de dierenarts invulling geven aan zijn verantwoordelijkheid.</p> <p>Opmerkingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. LNV houdt monomaan vol het ‘bioveiligheidsplan’ via de Regeling diergeneeskundigen aan de houders van dieren op te leggen als onderdeel van het ‘bedrijfsgezondheidsplan’. 2. LNV nuanceert de rolverdeling pluimveehouder en dierenarts waarbij van de dierenarts een ‘inspanning’ wordt gevraagd. Dat zegt evenwel totaal niets over het opvolgen van de adviezen in het ‘bioveiligheidsplan’ door de houder en de wijze waarop NVWA daar in haar interventiebeleid, handhaving en sanctionering mee om zal gaan. Derhalve is de nuancering een wassenneus en dat wordt als zodanig aan LNV-medewerkers overgebracht.
29 jan 2024	<p>Kamerbrief voortgang intensiveringsplan pluimvee ³³ waarin melding wordt gedaan van de vertraging om tot een verplichting voor het ‘bioveiligheidsplan’ te komen:</p> <p>instellen voor alle pluimveebedrijven. Het is van groot belang dat de uitwerking op draagvlak van zowel dierenartsen als pluimveehouders kan rekenen, zodat het plan in de praktijk ook goed werkt. Stakeholders hebben bij deze uitwerking zorgen geuit over de verantwoordelijkheidsverdeling tussen dierenarts en pluimveehouder. Om hierover duidelijkheid te verschaffen, kost de wijziging van de regeling meer tijd dan voorzien. Het streven is dat de regeling medio 2024 kan worden gepubliceerd. Ondertussen worden in de sector nog steeds stappen gezet om de bioveiligheid te blijven verbeteren. De hygiënescan van AVINED is recent opgenomen in de private kwaliteitsregeling van IKB-Kip Pluimveebedrijven, waarmee veel bedrijven die bij deze private kwaliteitsregeling zijn aangesloten, deze al gaan gebruiken. Aanvullend heeft AVINED een tool ontwikkeld om de pluimveehouders te benchmarken op de resultaten uit deze scan.</p> <p>Opmerking: in navolging op de mededeling wijzigt er niets in de aanpak en zet LNV door op de verplichting van het ‘bioveiligheidsplan’ via de Regeling diergeneeskundigen.</p>
5 feb 2024	<p>LNV stuurt aangepast concept regeling ‘bioveiligheidsplan’ versie d.d. 5 januari 2024 ³⁴ toe met de mededeling dat de ‘gezamenlijke verantwoordelijkheid’ eruit is gehaald en expliciet is opgenomen dat de pluimveehouder verantwoordelijk is voor het opvolgen van actiepunten:</p> <p>De pluimveehouder is op grond van het hiervoor genoemde artikel 10 van EU-Diergezondheidsverordening gehouden om bioveiligheidsmaatregelen te nemen. De pluimveehouder is daarom verantwoordelijk voor de uitvoering van de actiepunten uit het BVP. De dierenarts spant zich hierbij, op verzoek van de veehouder, in om goede zorg te verlenen met inachtneming van het BVP.</p> <p>Opmerking: ten opzichte van de versie 15 december 2023 betekent dit feitelijk niets want aan de opvolging van de adviezen in het ‘bioveiligheidsplan’ en de wijze waarop NVWA daar in haar interventiebeleid, handhaving en sanctionering mee om zal gaan zal pas blijken in de praktijk blijken. Het is dringend noodzakelijk dat NVWA voorafgaand aan de consultatie van de regeling duidelijk maakt hoe het interventiebeleid eruit gaat zien en op welke wijze en hoe de handhaving en sanctionering op het ‘bioveiligheidsplan’ zal worden uitgevoerd.</p>

³² LNV concept bioveiligheidsplan’ versie 15 december 2023: https://www.cpd-online.nl/download_file/1529/0

³³ Kamerbrief: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/01/29/kamerbrief-voortgang-intensiveringsplan-preventie-vogelgriep>

³⁴ LNV concept bioveiligheidsplan versie 5 januari 2024: https://www.cpd-online.nl/download_file/1530/0

	Derhalve is de aangedragen nuancering wederom een wassenneus en dat wordt als zodanig aan LNV-medewerkers overgebracht.
8 feb 2024	LNV geeft een update voor stakeholders over het intensiveringsplan preventie vogelgriep ³⁵ .
6 mrt 2024	Het CPD stuurt na overleg met KNMvD een voorstel in om het 'bioveiligheidsplan' onder te brengen in Besluit en Regeling houders van dieren ³⁶ . Opmerking: de inbreng wordt per mail van 29 maart 2024 nogmaals toegelicht maar leidt niet tot de monomane voortgang van LNV op het 'bioveiligheidsplan' in de Regeling diergeneeskundigen wat als zodanig door LNV wordt teruggekoppeld in een gesprek met de voorzitters van KNMvD en CPD d.d. 24 april 2024. Feit is dat nog steeds niet duidelijk is op welke wijze NVWA haar interventiebeleid gaat inrichten evenals de betrokkenheid van de Europese Commissie over de voorgenomen aanpak niet duidelijk is.
2 juli 2024	In de CPD-felicitering gericht aan de minister van LNVN mw. F.M. Wiersma en staatssecretaris J.F. Rummenie ³⁷ worden twee punten onder de aandacht gebracht die aan de voorgaande minister uit oogpunt van de positie, rol en rechtsbescherming van de praktiserende dierenarts waren voorgelegd. Het betreft: <ul style="list-style-type: none"> ▪ het beleidsvoornemen tot een nationale kop voor een biobeveiligingsplan op Vo 2016/429; ▪ het verzoek om, uit oogpunt van administratieve lastenverlichting en overlap van bepalingen m.b.t het BedrijfsBehandelPlan (BBP) de aanvullende eisen opgenomen in Regeling diergeneeskundigen artikel 5.18 t/m 5.21 te schrappen. <p>Opmerkingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vast te stellen is dat in het hoofdlijnenakkoord door LNVN geen nationale koppelen op Europees beleid worden ingesteld en bestaande koppelen maximaal worden geschrapt; 2. Op de felicitering is anders dan een ontvangstbevestiging en ambtelijk contact nog geen respons van de minister en/of staatssecretaris ontvangen; 3. Genoemde bepalingen Regeling diergeneeskundigen artikel 5.18 t/m 5.21 aanvullende eisen BBP respectievelijk kippen en kalkoenen; runderen; kalveren en varkens betreffen artikelen die voortkomen uit het opheffen van de Productschappen waarbij het ministerie bij de implementatie van de Verordening diergeneesmiddelen 2019/6 en het in werking treden van Besluit en Regeling diergeneesmiddelen 2022 heeft toegezegd ook andere wettelijke bepalingen te zullen screenen op overlap van bepalingen waaronder bepalingen in Regeling diergeneeskundigen in het kader van BGP en BBP. Daarop is onder de toenmalige minister van LNV nog geen actie ondernomen. De bepalingen zijn eveneens te beschouwen als nationale koppelen op Verordening diergeneesmiddelen 2019/6.
25 okt 2024	Sluitingsdatum van de survey van de Europese Commissie: ex-postevaluatie van de diergezondheidswetgeving door veterinaire

³⁵ LNV stakeholder presentatie intensiveringsplan preventie vogelgriep: https://www.cpd-online.nl/download_file/1531/0

³⁶ Voorstel dierenartsen opnemen 'bioveiligheidsplan' in Besluit en Regeling houders van dieren d.d. 6 maart 2024: https://www.cpd-online.nl/download_file/1418/0

³⁷ CPD-felicitering minister en staatssecretaris LNVN mw. F.M. Wiersma en dhr. J.F. Rummenie d.d. 2 juli 2024: https://www.cpd-online.nl/download_file/1472/0

	<p>verenigingen i.c. effectbeoordeling op doeltreffendheid, efficiëntie, relevantie, samenhang (coherentie) en toegevoegde waarde voor de EU. De survey wordt uitgevoerd door Ecorys.</p> <p>Opmerking: naar verwachting zal de Europese Commissie de uitkomsten van de survey hanteren voor de beoordeling van de lidstaten op de 'Animal Health Law' waaronder nationale koppen op de betreffende verordeningen.</p>
5 nov – 2 dec 2024	Consultatie 'Regeling bioveiligheidsplan pluimveehouderij'

REDACTIE VAN DIT MEMORIAAL

De redactie van dit memoriaal wordt gevoerd door Hugo de Groot CPD algemeen secretaris. Heeft u opmerkingen, aanvullingen, suggesties voor verbetering of vragen neem dan contact op via info@cpd-online.nl

Het Collectief Praktiserende Dierenartsen (CPD) is dé onafhankelijke belangenbehartiger ván en vóór praktici. Het CPD heeft sinds haar oprichtingsvergadering op de Faculteit Diergeneeskunde op 19 december 2013 en de statutaire oprichting op 17 januari 2014 een succesvolle start en ontwikkeling doorgemaakt. Het CPD hanteert de *European Veterinary Code of Conduct*, opgesteld door de *Federation of Veterinarians of Europe*, als algemeen afwegingskader voor haar aanpak en inbreng voor de belangen van praktiserende dierenartsen. Het CPD spant zich in om het vak werkbaar te houden zodat praktici met trots en plezier kunnen werken.

Het CPD neemt, in het kader van de belangenbehartiging voor praktici, deel in:

- **publieke** overlegorganen waaronder het ministerie van LNVN (o.a. Bestuurlijk Overleg Veterinaire Professie, Bestuurlijk en Technisch Overleg Dierziekten), CBG-MED Bureau Diergeneesmiddelen, RVO, NVWA / COKZ en ANVS.
- **private** overlegorganen waaronder de Diergeneesmiddelenautoriteit SDa, de Colleges van Belanghebbenden van de Stichting Geborgde Dierenarts, de sectorale werkgroepen van de Task Force ABRES en opvolgers daarvan.
- **particuliere** overlegorganen waaronder de 'VetHub' een informeel overleg met een breed scala aan organisaties actief in de veterinaire sector waaronder: Stichting Pensioenfonds Dierenartsen (SPD), Deelnemersvereniging Pensioenfonds Dierenartsen (DPD), Belangenvereniging Practici Werkgevers (BPW), Belangengroep Praktiserende dierenartsen in Loondienst (BPL), beroepsvereniging KNMvD met een collectief lidmaatschap van NVWA-dierenartsen en haar Platform Jonge Dierenartsen (PJD), Vereniging voor Veterinair Praktijk Management (VPM), Vedias de vereniging van paraveterinair dierenartsassistenten, Vereniging voor Arts en Auto en dierenartsencoöperatie Dactari.

Meer informatie over de positie en rol van het CPD is te vinden op: <https://www.cpd-online.nl/over-cpd/positie>